

Piše: Mihaela Zec, biologinja

Ta čudesna stvorenja

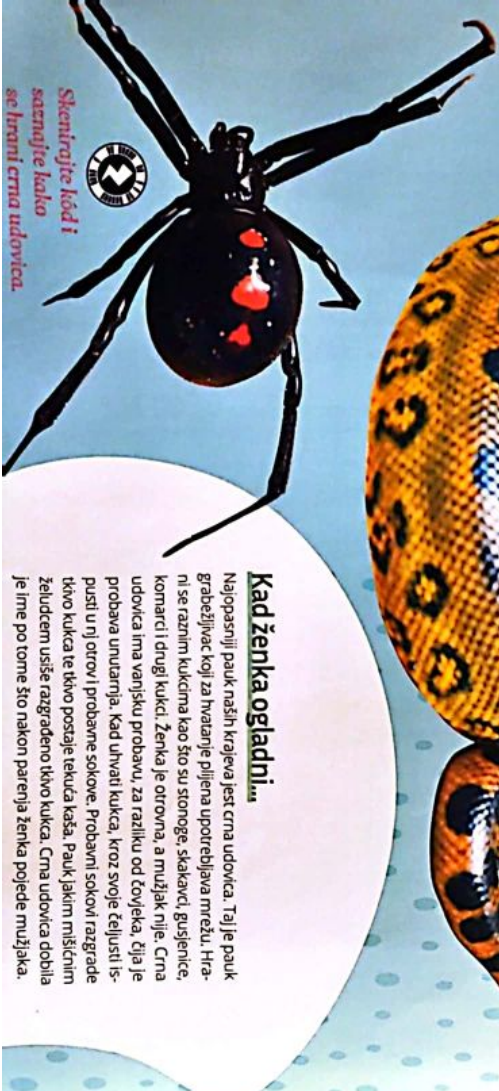
Probavni sustav

Kad zelena anakonda udavi...

Najteža zmija na svijetu, zelena anakonda, teži i do 250 kg. Zmi uz moćare južne Amerike. Iako ima snažan i bolan ugriz, on nije smrtonosan, nego ta zmija pijen usmrćuje stezanjem snažnih mišića, davljenjem. Nema zube za žvakanje i trganje hrane te ne može mehanički usitniti hranu, zbog toga guta živu plijen. Gomlja i donja čeljust nisu povezane, što joj omogućuje da jako rastvori usta i proguta veliki plijen kao što su jelen, kajman ili krokodil.

Želudčani sok sadržava visoko koncentriranu solnu kiselinu koja nakon nekoliko dana razgradi i najveći plijen. Probavljiva i kosti, neprobavljene izbacuje samo zube, dlake i kandže. Nakon obilnog obroka anakonda leži na suncu i odmara se danima, a kad i tjednima, dok se obrok ne probavi. U zelenih anakondi pojavljuju se i kanibalizam.

Skenirajte kód i saznajte kako se hrani zelena anakonda.

Skenirajte kód i saznajte kako se hrani crna udovica.

Kad ženka ogladni...

Najopasniji pauk naših krajeva jest crna udovica. Taj je pauk grabežljivac koji za hvatanje plijena upotrebljava mrežu. Hranu se raznim kukcima kao što su stonoge, skakavci, gusjenice, komarci i drugi kukci. Ženka je otrovna, a mužjak nije. Crna udovica ima vanjsku probavu, za razliku od čovjeka. Čija je probava unutarnja. Kad uhvati kukca, kroz svoje čeljusti ispušta u nj otrov i probavne sokove. Probavni sokovi razgrađuju želudcem usiše razgrađeno tkivo kukca. Crna udovica dobila je ime po tome što nakon parenja ženka pojede mužjaka.

Kamenčići za ručak?

Domaća kokoš pripada skupini ptica. Oblik njezina kljuna prilagođen je hrani kojom se hrani, a to su razne žitarice kao što su pšenica, ječam, kukuruz, zob... Za razliku od čovjeka, ptice nemaju zube pa kokoš ne može mehanički usitniti hranu. Hrana se prvotno omeškava u volju. Omeškana hrana odazi u želudac. Kokoš ima dva želudca, želučani mišićni. U želučanu želudcu obavlja se kemijska razgradnja hrane, a u mišićnome mehanička razgradnja. U mišićnom želudcu ptica nalaze se kamenčići ili pijesak, koji pomažu mehaničku razgradnju hrane. Baš zbog toga, domaća kokoš često se može vidjeti kako kljuca kamenje.

Majstori u probavi biljaka

Jelen je biljožder prežvač. Ima ukupno 34 zuba u čeljusti, a od toga su 22 mlječna. Na njegovu jevičnomku uglaonim su trava, zeljaste biljke i lišće stabala. Zmi se hrani korom drveta. Na hranjenje izgubi sedam do deset sati u danu. Ima želudac podijeljen u četiri dijela. U prvom dijelu želudca hrana se omeškava i razgrađuje s pomoću mikroorganizama. U povoljnim uvjetima ti se mikroorganizmi previše razmnože te dospjevaju sve do četvrtog dijela želudca, koji je jednak želudcu čovjeka, koji služi probavljanju hrane s pomoću kiseline. Tamo se mikroorganizmi probavljaju kao hrana. Ljudi ne mogu probaviti celulozu iz biljne hrane jer u probavni nemaju enzime za razgradnju celuloze ni mikroorganizme za njezinu razgradnju. Ipak, vlakna iz celuloze važna su jer pomažu u probavi.

Skenirajte kód i ispratite probavni sustav čovjeka. Promotrite kako se hrana razgrađuje.

Parazitska kosa

Biljke same sebi proizvode hranu procesom fotosinteze pa ih nazivamo proizvođačima. No postoje biljke koje ne obavljaju fotosintezu. Jedna od njih je vilina kosa, koja nema kopljeni listove, pa čak ni klorofil. Živi kao parazit na drugim biljkama. Svojom dugom crvenkastom stabljikom obavije se oko biljke domaćina te iz nje siše vodu i hranu potrebnu za rasti i razvoj.

redovna lektura